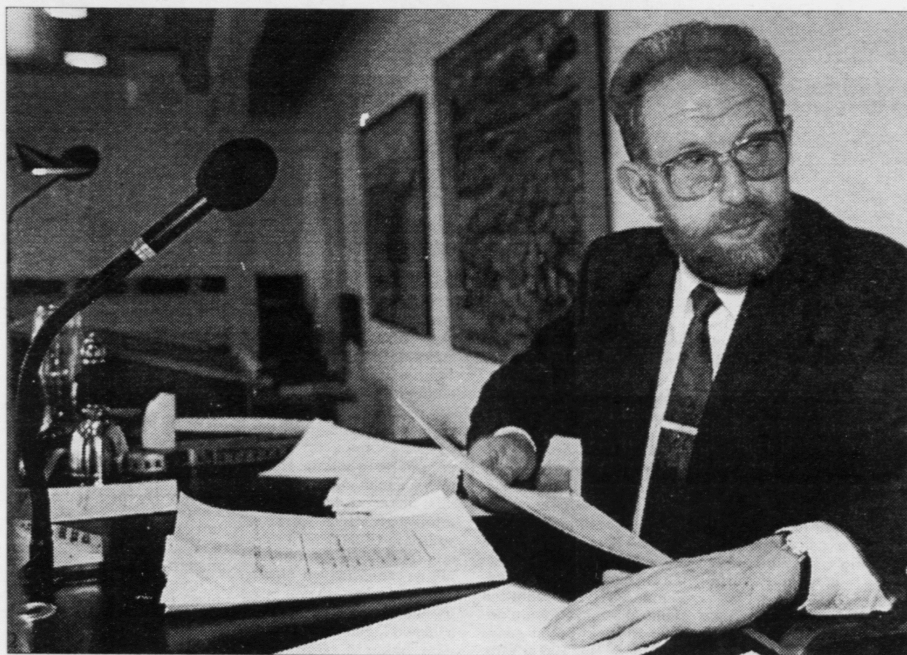

Tað er rætt at geva teimum meiri í lön:

Tingmenn eru ov lítið til arbeiðis

–Tingmenn eru ov lítið til arbeiðis. Av tí sama er dygdin á tingarbeiðnum ov vána. Tí er tað rætt at hækka lönina hjá teimum sigur Jógvan I. Olsen, sum var løgtingsmaður í 28 ár.

ÁKI BERTHOLDSEN

–Eg haldi, at tað er rætt at hækka lönina hjá tingmonnum. Tí tað kann fáa tingmenn at røkja tingarbeiðið betur, enn teir gera nú.

Tað eru bara tvey fægstu, sum hava so drúgar royndir í politikki, sum Jógvan I. Olsen á Toftum.

Hann var valdur á Ting í 1970 og sat líka til í ár, nú hann ikki stillaði upp aftur. Seinast valskeiðið var hann løgtingsformaður og var tí tann, sum stýrdi arbeiðnum í løgtinginum.

Vit hava spurt hann, hvat hann heldur um tað, sum

hefur verið frammi í seinastuni um at hækka lönirnar hjá tingmonnum.

Jógvan I. Olsen tekur undir við teimum, sum siga, at tingmannalönirnar eru ov lágar.

Sera stóran týðning

Jógvan I. Olsen sigur, at løgtingsarbeiðið er ein funktión, sum hefur sera stóran týðning fyri okkara samfelag.

–Vit skulu minnst til, at løgtingið lóggevur fyri hvørjum mannabarni í Føroyum frá áðrenn tað er føtt til eftir at tað er farið í grøvina.

Nú, vit hava fingið tað nýggju stýrisskipanarlögna, hava vit eisini fingið parlamentarismu í Føroyum.

–Og vit skulu ikki rokna við, at okkara tingfólk fáa tað lættari enn tingfólk í øðrum londum, tí tað skulu líka nógv og líka umfangandi lógir gerast í Føroyum á líka nógvum økjum, sum aðrastaðni.

–Vit skulu eisini minnst til, at tingmenn skulu eisini hava eftirlit við landsins umsiting.

–Og tað vil siga, at ferlandið á húsagang einaferð afturat, sum í áttatiárunum, so vita vit, at tað er Føroya

Løgting, og bara Føroya Løgting einsamalt, sum hefur alla skyldina.

–So tað er ein ómetalig skylda, sum hvílir á tingmonnum, og teirra arbeiði má tí ikki á nakran hátt undirmetast. Tað er alneyðugt, at teir gera sít arbeiði til fulnar, heldur tann fyrrverandi politikarin.

Ov lítið til arbeiðis

Jógvan I. Olsen heldur, at sum stóðan er, eru tingmenn ov lítið til arbeiðis í sínum tingarbeiði, serliga nú nýggja týrisskipanin er komin í gildi.

–Teir hava ov nógv av øðrum at gera afturat íngarbeiðnum.

–Eg haldi eisini, at tað sæst aftur á dygdini á tingarbeiðnum, tí hon er ov vánalig.

Jógvan I. Olsen sigur, at tað er týðiligt, at tá ið eitt stórt og umfangandi mál er til viðgerðar, er lítið og onki orðaskifti.

–Eru hinvegin lítill og einföld mál á skránni, kunnu tingmenn tosa í tað óendaliga.

–Tað sigur mær so mikið sum at tingmenn seta seg ikki nógv væl inn í tey stóru málini, men tey litlu málini seta teir seg inn í og kunnu

tí halda eitt langt orðaskifti gangandi um bagatellir.

–Sjálvir siga tingmenn, at lönin er ov lág til at teir kunnu skerja síni borgarligu stórv fyrri at taka meiri lut í tingarbeiðnum.

–Teir siga, at lönin er so lág, at teir noyðast at hava okkurt arbeiði afturat.

–Og tí ber tað illa til at krevja, at teir skulu vera uppi í tingarbeiðnum alla tíðina.

Jógvan Ingvarð Olsen heldur, at tann umberingin skuldi verið tikin frá teimum.

–Tingmenn eiga at fáa eina rímliga lön fyrri sít arbeiði.

Hvat er ein rímlig lön?

Norðoyggjum og Suðuroy fáa meiri.

Siga vit, at skatturin er 50%, so svarar tað til eina lön uppá 8.000-10.000 krónur.

Sostatt ber á ein hátt til at siga, at tingmannalönin er longu einar 25.000-27.000 um mánaðin hjá teimum allarlestu.

Við hesum sigur Jógvan I. Olsen ikki, at skattafría upphæddin til ferðir og uppihald skal burtur.

–Men eg haldi, at hon er ríkiliga stór, og væl meiri enn tað, sum tað vil veruleikanum kostar.

–So alt í alt verður ikki talan um so stóra netto lønarhækking, sum tað sær út til í fyrstu syftu, tí samstundis, sum ætlanin er at hækka lönina, er ætlanin eisini at taka fundarpengararnar av, uttan samsýningina til formenninar í ávisum nevndum.

Um lönin so verður hækkað, fer tað so at bera til at

–Tingmenn røkja ikki tingarbeiðið nógv væl.

–Teir siga, at teir kunnu ikki liva av tingmannalönina aleina og noyðast tí at hava annað arbeiði eisini.

–Tað umberingin fyri ikki at røkja tingarbeiðið eiga vit at taka frá teimum.

–Tí haldi eg, at tað er rætt at hækka lönina hjá tingmonnum, sigur tann høgt virdi, fyrrverandi politikarin, og løgtingsformaðurin, Jógvan I. Olsen

krevja av tingmonnum, at teir skulu verða politikarar burturav og at teir onki borgarligt starv skulu hava afturat?

–Nei, tað haldi eg ikki ber til. Men vit kunnu krevja av teimum, at teir taka sær tað tíð til tingarbeiði, sum krevst.

–Tað má í roynd og veru standa til hvønn einstakan tinglim at meta um, í hvønn mun teir kunnu hava annað starv afturat tingarbeiðnum.

–Men teir mugu vera so mikið at sær komnir, at tá ið teir hava bjóðað seg fram í politikki, og verða valdir, mugu teir raðfesta tingarbeiði framum onnur borgarlig stórv.

–Tað er tað, sum manglar nú.

Jógvan I. Olsen sigur, at summastaðni hava tey tað skipan, at tann, sum hefur alment starv, kann ongantið hava meiri enn hálvt starv afturat tingarbeiðnum.

Heldur tú, at tað fer at hækka „dygdina“ hjá vevunum, um lönin fer upp, so at vevnini verða betri kvalifiserað, enn tey eru nú?

–Tað ivist eg í. Tingmannalönin verður neyvan nakrantíð so høg at hon fer at eggja teimum at fara upp

í politikk, sum bara hugsa um pengar. Eg ivist eisini um tey eru tey røttu at standa fyrri einum arbeiði, sum helst skuldi verið samfelagsgagnligt.

Jógvan I. Olsen roknar ikki við, at tingmannalönin nakrantíð verður so góð, at hon verður kappingarfør við tær góðu lönirnar í privatvinnuni. Tann, sum hevur áhuga í politikki, skal eisini vera til reiðar at offra eitt sindur.

–Tað eru so mong, sum koma figgarliga verri fyrri, tá ið tey fara upp í politikk.

–Sjálvr var eg skipari, tá ið eg læt meg stilla upp og varð valdur á ting.

–Og tann, sum var skipari á einum miðal føroyskum fiskiskip tá, fór figgarliga nógv eftir reyv av at fara upp í politikk.

Tú er kanska samdur við teimum sum halda, at tað er sakir sum telur, ikki lönin?

–Ja, tað eri eg partvis.

–Eg havi altíð følt tað sum eitt kall at vera politikari. Hinvegin skulu vit heldur ikki vera blind fyrri, at tað er neyðugt at betala politikarum eina heiðurliga lön.

–Men lönin kann ikki taka hædd fyri øllum og tað verður ongantið, so at tað verður lönin sum skal draga fólk upp í politikk.

–Mær dámar slett ikki ordini hjá Sámali Peturi í Grund um, at tað skal loysa seg at vera politikari. Mær dámar ikki at ein skal spekulera í at verða politikari fyri lönina.

Nú sigur Dagblaðið í eini oddagrein, at tað hevði verið eitt óheppið signal at sent arbeiðsmarknaðinum, at hækka tingmannalönirnar nú?

–Hatta er tað vanlig, hvørja ferð hetta málið er frammi, eru tað summi sum gera so so „skinhellig“ og siga, at tað er ikki teir, sum koma við hesum, tað eru hinir.

–Men teir høvdu nokk ikki verið betri enn so, enn at teir fegnir høvdu tíkið ímóti lönini, tá ið hon kom, heldur Jógvan I. Olsen.

–Jú, endurtekur fyrrverandi løgtingsformaðurin:

–Eg haldi, at tingmenn skulu hava eina hampiliga lön.

–Men teir skulu eisini liva upp til sína ábyrgd.

–Tí tað eru teir, sum fáa skyldina, og tað eru bara teir, sum kunnu fáa skyldina, um tað aftur gongur galið í Føroyum.

Men fara tingmenn upp á 25.000 krónur, fara so landsstýrismenn ikki eisini at krevja lønarhækking fyrri at fáa javnvág í lønarviðurskiptini?

–Nei, tað veit eg ikki. Landsstýrismenninir fáa í millum 30-40.000 um mánaðin. Síðani vit finga nýggja stýrisskipan, er landssumsitingin útygd sera nógv, tí krøvini eru blivin so ómetaliga nógv stóri.

–Men tað eru krøvini til tingmenn, sum eru so nógv broytt. Tað gongur ikki longur at hava tingmenn „uppá tann gamla máttan“